
BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 9 NOVEMBER 1920.

Wetsvoorstel tot wijziging der artikelen 263
en 265 van het Kieswetboek.

TOELICHTING

MIJNE HEEREN,

Alle politieke partijen in België zijn het eens om de E. V. in haar geheel in ruimen en eerlijken zin toe te passen.

Men verlieze echter niet uit het oog dat een hooger belang aan de gemeentebesturen voorschrijft dat er slechts raadsleden zitting hebben, die een ernstige groep kiezers vertegenwoordigen.

Volgens de opvatting, die wij thans hebben van de samenstelling der partijen, is het noodig de eindelooze uiteenbrokking er van te vermijden. Want, welke ook de meeningsverschillen zijn onder de Belgen, hebben allen er belang bij, dat in de gemeentebesturen enkel vertegenwoordigers der groote gedachtenstromingen zitting nemen.

De vertegenwoordiging van tijdelijke verbonden, die vandaag ontstaan om morgen te verdwijnen en waarvan de gekozenen aldra niets meer zouden zijn dan de vertegenwoordigers van een voorbijgaande groep, geboren in de hitte van den kiesstrijd, moet beschouwd worden als noodlottig.

De bestaande wet werd aangenomen met het oog op de verkiezingen voor de Wetgevende Kamers en het natuurlijk quorum, waarbij de gekozenen worden aangeduid, wordt verklaard door het feit, dat een volksvertegenwoordiger 40,000 inwoners en een senator 80,000 inwoners vertegenwoordigt.

Doch een gemeenteraadslid vertegenwoordigt ten hoogste een paar duizend inwoners en, in de kleinere gemeenten, slechts enkele tientallen.

Voor deze mag dus hetzelfde stelsel niet worden aangenomen zonder dat men noodlottigerwijze gevaar loopt er vertegenwoordigd te zien de ontelbare groepeerings, die over België zijn verspreid en meestendeels gegrond zijn op persoonlijke of voorbijgaande ontevredenheid.

Een verstandig en gezond beheer van de gemeente zou daardoor onmogelijk worden gemaakt tot groot nadeel van alle partijen.

Om deze klip te omzeilen, dacht men er aan, een quorum te herstellen, dat de kleine lijsten uitsloot. Het quorum is echter op zich zelf iets brutaals en kwetsend voor hen die er het slachtoffer van zijn.

Ten andere, wanneer men er wil toe komen dit quorum vast te stellen, stuit men op andere bezwaren, want het moet noodzakelijkerwijze verschillen volgens de bevolking van de gemeenten.

Daarin zou bepaald willekeur liggen, die tot vinnigen strijd zou kunnen leiden !

Om deze bezwaren te vermijden, stellen wij voor, een natuurlijk quorum vast te stellen, waardoor het cijfer, dat aan eene lijst recht geeft te worden vertegenwoordigd, automatisch wordt verhoogd.

De deeling 1, 2, 3 stellen wij voor te vervangen door deze van $1 \frac{1}{2}$, 2, $2 \frac{1}{2}$, 3, enz. 't Is een vaste regel, onveranderlijk voor alle gemeenten, en in zulke berekeningen is geen willekeur mogelijk. De kiesbureelen zullen het werk gemakkelijk kunnen verrichten.

In plaats van te deelen met 1, 2, 3, zal men deelen door $1 \frac{1}{2}$, 2, $2 \frac{1}{2}$, 3, $3 \frac{1}{2}$, enz.

Om de zaak te verduidelijken, geven wij hier twee voorbeelden van verkiezingen : het eerste betreft eene belangrijke gemeente en geeft ons het cijfer van de kiezers der stad Brussel ; het tweede laat ons toe, het stelsel toe te passen op eene kleine gemeente van 500 kiezers.

Bij het eerste voorbeeld zal men vaststellen dat met het tegenwoordig stelsel eene lijst, die 2,700 stemmen bekomt, wat voor Brussel een gering cijfer is, zou vertegenwoordigd zijn. Met het door ons aangeprezen stelsel zou men te Brussel 4,280 stemmen moeten bekomen, en dit vertegenwoordigt reeds een belangrijk aantal kiezers.

Voor de kleine gemeenten spreken de cijfers voor zich zelf.

EERSTE VOORBEELD.

Verkiezing van een gemeenteraad van 31 leden.

Brussel telt ongeveer 90,000 gemeentekiezers. Aangenomen dat 87,800 deelnemen aan de stemming, laten wij onderstellenderwijze daarvan de cijfers aanduiden en daarna voor de verdeling der zetels achtereenvolgens toepassen het tegenwoordig stelsel van het Kieswetboek en het nieuwe stelsel dat wij voordragen.

Verdeeling der 31 zetels.*Huidig stelsel van het Kieswetboek.*

<u>Lijst 1.</u>	<u>Lijst 2.</u>	<u>Lijst 3.</u>	<u>Lijst 4.</u>	<u>Lijst 5.</u>	<u>Lijst 6.</u>	<u>Lijst 7.</u>
30,000 (1)	2,800 (28)	20,000 (2)	19,000 (3)	7,000 (9)	3,500 (22)	5,500 (13)
15,000 (4)		10,000 (6)	9,500 (7)	3,500 (21)		2,750 (29)
10,000 (5)		6,666 (10)	6,333 (11)	2,333		
7,500 (8)		5,000 (15)	4,750 (16)			
6,000 (12)		4,000 (18)	3,800 (19)			
5,000 (14)		3,333 (24)	3,166 (25)			
4,285 (17)		2,857 (27)	2,714 (31)			
3,750 (20)						
3,333 (23)						
3,000 (26)						
2,727 (30)						
2,500						

Uitslagen

}	Lijst 1 : 11 zetels.
	— 2 : 1 zetel.
	— 3 : 7 zetels.
	— 4 : 7 —
	— 5 : 2 —
	— 6 : 1 zetel.
	— 7 : 2 zetels.
	31 zetels.

Stelsel van het Voorstel.

<u>Lijst 1.</u>	<u>Lijst 2.</u>	<u>Lijst 3.</u>	<u>Lijst 4.</u>	<u>Lijst 5.</u>	<u>Lijst 6.</u>	<u>Lijst 7.</u>
30,000 (1)	2,800	20,000 (3)	19,000 (4)	7,000 (16)	3,500	5,500 (23)
20,000 (2)		13,333 (6)	12,666 (7)	4,666 (28)		2,750
15,000 (5)		10,000 (10)	9,500 (11)	3,500		
12,000 (8)		8,000 (13)	7,600 (14)			
10,000 (9)		6,666 (18)	6,333 (19)			
8,571 (12)		5,714 (21)	5,428 (24)			
7,500 (15)		5,000 (26)	4,750 (27)			
6,666 (17)		4,444 (30)	4,222			
6,000 (20)		4,000				
5,454 (22)						
5,000 (25)						
4,615 (29)						
4,285 (31)						
4,000						

Uitslagen

}	Lijst 1 : 13 zetels.
	— 2 : 0 —
	— 3 : 8 —
	— 4 : 7 —
	— 5 : 2 —
	— 6 : 0 —
	— 7 : 1 zetel.
	31 zetels.

Verkiezing van een gemeenteraad bestaande uit 7 leden.

Uitslagen van de stemming.

Geldige briefjes : 500.

Kiescijfers : Lijst 1 : 130
— 2 : 65
— 3 : 170
— 4 : 90
— 5 : 60

Verdeeling der zetels.

A. — Stelsel van het Kieswetboek.

<u>Lijst 1.</u>	<u>Lijst 2.</u>	<u>Lijst 3.</u>	<u>Lijst 4.</u>	<u>Lijst 5.</u>
130 (2)	65 (6)	170 (1)	90 (3)	60 (7)
65 (5)		85 (4)	45	
		56		

Uitslagen { Lijst 1 : 2 zetels.
— 2 : 1 zetel.
— 3 : 2 zetels.
— 4 : 1 zetel.
— 5 : 1 —

7 zetels.

B. — Stelsel van het voorstel.

<u>Lijst 1.</u>	<u>Lijst 2.</u>	<u>Lijst 3.</u>	<u>Lijst 4.</u>	<u>Lijst 5.</u>
130 (2)	65	170 (1)	90 (4)	60
86 (5)		113 (3)		
		85 (6)		
		68 (7)		

Uitslagen { Lijst 1 : 2 zetels
— 2 : 0 —
— 3 : 4 —
— 4 : 1 zetel.
— 5 : 0 zetels.

7 zetels.

Wij hopen de eendrachtige samenwerking van al de partijen te bekomen om deze hervorming tot stand te brengen; deze zal ten goede komen aan het goed bestuur der gemeente en een versterking zijn van de ernstig ingerichte partijen, die er alleenlijk op uit zijn, het goed beheer der gemeentebelangen te verzekeren.

Markies IMPERIALI.

**Proposition de loi modifiant les articles
263 et 265 du Code électoral.**

ARTICLE UNIQUE

L'article 263 du Code électoral, rendu applicable aux élections communales par la loi du 15 avril 1920, est modifié, en tant qu'il s'applique à ces élections, comme suit :

« Le bureau principal divise successivement par 1, $1\frac{1}{2}$; 2, $2\frac{1}{2}$; 3, $3\frac{1}{2}$; 4, $4\frac{1}{2}$, etc., le chiffre électoral de chacune des listes, et range les quotients dans l'ordre de leur importance jusqu'à concurrence d'un nombre total de quotients égal à celui des membres à élire.

« La répartition entre les listes s'opère en attribuant à chaque liste autant de sièges que son chiffre électoral a fourni de quotients égaux ou supérieurs au dernier quotient utile sauf application de l'article 264. »

Le reste comme à l'article.

Dans l'article 265 du Code électoral, rendu applicable aux élections communales et en tant qu'il s'applique à ces élections, les mots : « Pour parfaire le diviseur électoral » seront remplacés par les termes suivants : « Pour parfaire un chiffre d'éligibilité spécial à chaque liste et obtenu en divisant le chiffre électoral de la liste par le nombre plus un des sièges qui lui sont attribués ».

Marquis IMPÉRIALI.

Wetsvoorstel tot wijziging der artikelen 263 en 265 van het Kieswetboek.

EENIG ARTIKEL.

Artikel 263 van het Kieswetboek, door de wet van 15 April 1920 toepasselijk gemaakt op de gemeenteverkiezingen, wordt, voor zooverre het op die verkiezingen van toepassing is, gewijzigd als volgt :

« Het hoofdbureel deelt achtereenvolgens door 1, $1\frac{1}{2}$; 2, $2\frac{1}{2}$; 3, $3\frac{1}{2}$; 4, $4\frac{1}{2}$, enz., het kiescijfer van elke lijst en rangschikt de quotiënten naar de orde hunner belangrijkheid tot beloop van een algeheel getal quotiënten, dat gelijkstaat met dit der te verkiezen leden.

» De verdeling onder de lijsten geschiedt door toekenning, aan elke lijst, van zooveel zetels als haar kiescijfer quotiënten heeft opgeleverd, gelijk aan of hooger dan het laatste nuttig quotiënt, behoudens toepassing van artikel 264. »

Het overige zooals in het artikel.

In artikel 265 van het Kieswetboek, toepasselijk gemaakt op de gemeenteverkiezingen en voor zooverre het van toepassing is op deze verkiezingen, worden de woorden : « tot het noodige bedrag om den kiesdeeler aan te vullen » vervangen door de woorden : « tot het noodige bedrag om een cijfer van verkiesbaarheid aan te vullen, dat eigen is aan elke lijst en bekomen wordt door het kiescijfer van de lijst te deelen door het getal toegekende zetels plus één ».